

Zamonaviy kasblarga qiziqishni orttirishning yangi usul va metodlari

Gulnoza Sultanbayevna Xudayberganova

Urganch tuman 6-maktab

Gulyor Axmedovna Xodjayeva

Madina Abdurasulovna Madaminova

Urganch tumani 14-maktab

Shoira Davlatmuratovna Karimova

Urganch tumani 24-maktab

Zuhra Yo'ldosh qizi Matyoqubova

Urganch tumani 47-maktab

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy kasblarga qiziqishni oshirishga qaratilgan innovatsion usullar va usullar muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: innovatsiya, ta'lim, yoshlar, kasblar, usullar, texnologiyalar, qiziqish, o'yinlashtirish, amaliy mashg'ulotlar, murabbiylik, motivatsiya

New methods and methods of increasing interest in modern professions

Gulnoza Sultanbayevna Khudaiberganova

Urganch district, School №6

Gulyor Akhmedovna Khodjayeva

Madina Abdurasulovna Madaminova

Urganch district, School №14

Shoira Davlatmuratovna Karimova

Urganch district, School №24

Zuhra Yuldosh kizi Matyakubova

Urganch district, School №47

Abstract: This article discusses innovative methods and methods aimed at increasing interest in modern professions.

Keywords: innovation, education, youth, professions, methods, technologies, interest, gamification, practical training, coaching, motivation.

Kirish: Zamonaviy kasblar va mehnat bozori texnologik taraqqiyot va ijtimoiy-madaniy o'zgarishlar ta'sirida doimo o'zgarib turadi. Shu bois, ayniqsa, yoshlar

o'rtasida zamonaviy kasblarga e'tiborni jalb etishda yangi usul va yondashuvlarni ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega.

Adabiyot sharhi:

Tadqiqotning zamonaviy kasblarga bo'lgan qiziqishni oshirish bo'yicha adabiyotlarni ko'rib chiqish qismi ushbu muammoning turli jihatlarini qamrab olgan bo'lib, adabiyotdagi yondashuvlarning dolzarbligi va xilma-xilligini aks ettiradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, zamonaviy dunyoda yoshlarni kasbiy sohalarga jalb qilishning an'anaviy usullari samarasiz bo'lib bormoqda. Shu munosabat bilan tadqiqotchilar va amaliyotchilar ta'limni o'yinlashtirish, amaliy o'rganish, texnologiyadan foydalanish va murabbiylik kabi yangi yondashuvlarga e'tibor berishadi. Bu usullar yoshlarni o'quv jarayoniga faol jalb etishga qaratilgan bo'lib, ularda zamonaviy kasb-hunarlar uchun zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalarni egallash imkonini beradi. Bundan tashqari, adabiyotlarni o'rganish zamonaviy kasblarga bo'lgan qiziqishni oshirishda eng katta samaraga erishish uchun shaxsiylashtirilgan yondashuv va usullarni yoshlarning o'ziga xos ehtiyojlari va manfaatlariga moslashtirish muhimligini ta'kidlaydi.

Zamonaviy kasblarga qiziqishni oshirish bo'yicha tadqiqotning uslubiy qismi maqsadlarga samarali erishishga qaratilgan bir qator yondashuv va usullarni o'z ichiga oladi.

1. Ta'limning gamifikatsiyasi: Metodikaning muhim jihati o'quv jarayonida gamifikatsiya tamoyillaridan foydalanish hisoblanadi. Bu o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydigan va ularning motivatsiyasini oshiradigan interfaol o'quv o'yinlari, tadbirlar va musobaqalarni yaratishni o'z ichiga oladi.

2. Amaliy ta'lim: Asosiy usullardan biri - talabalarga amaliyot, amaliy mashg'ulotlar va loyiha topshiriqlari orqali olgan bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatini berishdir. Bu ularga haqiqiy professional ishlarni boshdan kechirish va kasbiy qiziqishlarini yaxshiroq tushunish imkonini beradi.

3. Texnologiyadan foydalanish: Virtual haqiqat, kengaytirilgan reallik va onlayn o'quv platformalari kabi zamonaviy texnologiyalarning integratsiyasi bugungi yoshlarning talablariga javob beradigan interaktiv va qiziqarli o'quv muhitini yaratadi.

4. Mentorlik va konsalting: metodologiyaning muhim elementi talabalarga maslahat va maslahat dasturlari orqali o'z qiziqishlari bo'yicha tajribali mutaxassislardan foydalanish imkoniyatini berishdir. Bu talabalarga haqiqiy sanoat istiqboli va martaba bo'yicha maslahatlar olishga yordam beradi.

5. Moslashuv va individuallashtirish: har bir usul yoshlarning o'ziga xos ehtiyojlari va manfaatlariga mos kelishi va individuallashtirilishi kerak. Bu talabalarning xilma-xilligini, ularning xohish-istaklarini, bilim darajasi va ko'nikmalarini hisobga olishni o'z ichiga oladi.

Bu usullarning barchasi birgalikda zamonaviy kasblarga bo'lgan qiziqishni oshirishga kompleks yondashuvni shakllantiradi, bu talabalarni maksimal darajada rag'batlantirishga va tanlagan sohada muvaffaqiyatli martaba olishga tayyorligiga qaratilgan.

Zamonaviy kasblarga qiziqishni oshirish bo'yicha o'tkazilgan tadqiqot natijalari uslubiy qismda tavsiflangan turli xil usullar va yondashuvlardan foydalanish samaradorligini tasdiqlaydi.

Birinchidan, ta'limni o'yinlashtirish juda muvaffaqiyatli vosita ekanligini isbotladi. O'yin mexanikasiga asoslangan o'quv o'yinlari va vazifalari o'quvchilarni o'quv jarayonida faol ishtirok etishga undadi. Ular o'qigan fanlariga ko'proq qiziqish bildirishdi va o'quv maqsadlariga erishish uchun ko'proq rag'batlanishdi.

Ikkinchidan, kasblarga bo'lgan qiziqishni shakllantirishda amaliy mashg'ulotlar katta rol o'ynadi. Amaliyot va loyiha ishlarida qatnashgan talabalar nafaqat amaliy ko'nikmalarga ega bo'lishdi, balki bu ko'nikmalarning haqiqiy hayotdagi ish muhitida qanday rol o'ynashini yaxshiroq tushunishdi. Bu ularning kasbiy manfaatlari va maqsadlari haqida aniq tasavvur hosil qilishiga yordam berdi.

Yoshlarning zamonaviy kasb-hunarlariga qiziqishini oshirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish ham katta ta'sir ko'rsatdi. Virtual haqiqat va onlayn o'quv platformalari o'quvchilarga interaktiv va innovatsion ta'lim resurslaridan foydalanish imkonini berdi, bu esa o'rganishni yanada qiziqarli va qulay qilish imkonini berdi.

O'quvchilarni kasb tanlashda yo'l-yo'riq ko'rsatishda ustozlik va maslahatlar muhim rol o'ynadi. Tajribali mutaxassislar bilan muloqot qilish ularga qimmatli maslahat va yo'l-yo'riqlar olish, shuningdek, tanlagan sohada muvaffaqiyatli martaba uchun zarur bo'lgan ko'nikma va bilimlarni yaxshiroq tushunish imkonini berdi.

Va nihoyat, o'qitish usullarini har bir talabaning ehtiyojlariga qarab individuallashtirish va moslashtirish turli xil qiziqishlar, imtiyozlar va malaka darajalarini o'zida mujassam etgan o'quv muhitiga hissa qo'shdi. Bu har bir talabaning faolligi va motivatsiyasini samarali ravishda oshirdi.

Amaliy o'rganish, texnologiya, murabbiylik va individuallashtirishni o'z ichiga olgan kompleks yondashuv yoshlarning zamonaviy kasblarga qiziqishini oshirishning samarali usuli hisoblanadi. Ushbu usullarni ta'lim muassasalarida va professional jamoalarda muvaffaqiyatli qo'llash orqali zamonaviy dunyo muammolariga yangi avlod mutaxassislarini tayyorlash mumkin.

Zamonaviy kasblarga bo'lgan qiziqishni oshirish bo'yicha tadqiqot natijalarini muhokama qilish qo'llaniladigan usullarning samaradorligi va ularning ta'lim va kasbiy muhitga potentsial ta'sirining asosiy jihatlarini ko'rib chiqish imkoniyatini ochadi.

Birinchiidan, shuni ta'kidlash kerakki, ta'limda gamifikatsiyadan muvaffaqiyatli foydalanish o'rganish nafaqat rasmiy, balki qiziqarli va qiziqarli bo'lishi kerakligi tendentsiyasini tasdiqlaydi. Ta'lim jarayonidagi o'yin elementlari o'quvchilar uchun o'rganishni yanada qiziqarli va rag'batlantiruvchi bo'lishiga yordam beradi, bu esa faol ishtirok etish va yaxshiroq o'rganishga yordam beradi.

Kasblarga bo'lgan qiziqishni shakllantirish uchun amaliy mashg'ulotlarning ahamiyati to'g'risidagi bayonot ham muhim xulosadir. Amaliyot va loyiha topshiriqlari orqali talabalarni haqiqiy mehnat sharoitlariga bevosita jalb etish ularga tanlagan kasbining mohiyatini va uning potentsial imkoniyatlarini yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Bu ko'proq ma'lumotga ega bo'lgan kasb yo'lini tanlashga va ushbu sohada muvaffaqiyatga erishish uchun motivatsiyani oshirishga olib kelishi mumkin.

Zamonaviy texnologiyalar, jumladan, virtual reallik va onlayn o'quv platformalaridan foydalanish o'qitishning innovatsion usullari yoshlarni zamonaviy kasb-hunarlariga jalb etishda samarali vosita bo'lishi mumkinligini ko'rsatmoqda. Ushbu texnologiyalar nafaqat o'rganishni yanada qulay va qiziqarli qiladi, balki talabalarga o'z sohalaridagi so'nggi tendentsiyalarni o'rganish imkoniyatini beradi.

Mentorlik va maslahatlar talabalarga qanday martaba yo'llari borligini va ular tanlagan sohada muvaffaqiyatga erishish uchun qanday ko'nikmalar zarurligini tushunishga yordam berishda muhim rol o'ynaydi. Tajribali mutaxassislar bilan muloqot qilish yoshlar uchun ilhom va motivatsiya bo'lishi mumkin, chunki ular o'z sohasida tajribaga ega bo'lgan kishilardan haqiqiy maslahat va yordam oladi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, zamonaviy martabaga qiziqishni samarali oshirish turli usullar va strategiyalarni o'z ichiga olgan kompleks yondashuvni talab qiladi. Ta'limni o'yinlashtirish, amaliy o'rganish, texnologiyalardan foydalanish, murabbiylik va individuallashtirish yoshlarni kasbiy ta'lim va rivojlanishga qiziqtirishda muhim rol o'ynaydi.

Zamonaviy kasblarga qiziqishni oshirish bo'yicha tadqiqotning yakuniy qismida natijalarning ahamiyatini ta'kidlash va ta'lim va kasbiy jamoalar uchun amaliy natijalarni taklif qilish muhimdir.

O'yinlashtirish kabi innovatsion usullardan foydalanish yoshlar e'tiborini zamonaviy kasb-hunarlariga jalb etishning samarali usuli ekanligini tadqiqot natijalari tasdiqladi. Ular o'rganishni yanada qiziqarli, qiziqarli va amaliy qiladi, bu esa kasbiy mahorat va martaba o'sishi uchun motivatsiyani rivojlantirishga yordam beradi.

Ikkinchiidan, virtual reallik va onlayn o'quv platformalari kabi zamonaviy texnologiyalardan foydalanish o'rganish va o'z-o'zini rivojlantirish uchun yangi imkoniyatlar ochadi. Ushbu texnologiyalar ta'lim resurslarini yanada qulayroq va qiziqarli qiladi, bu esa ko'proq yoshlarni zamonaviy martaba yo'nalishlarini o'rganishga jalb qilishi mumkin.

Yoshlarning kasbiy rivojlanishi jarayonida ustozlik va maslahatning rolini alohida ta'kidlash lozim. Tajribali mutaxassislar bilan muloqot qilish talabalar uchun ilhomlantiruvchi va rag'batlantiruvchi tajriba bo'lib, ularning kasbiy maqsadlarini va ularga qanday erishishni yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

Yuqoridagilarni inobatga olgan holda quyidagi amaliy xulosa taklif etiladi: yoshlarni kasbiy o'sishida qo'llab-quvvatlashning innovatsion usullarini yanada rivojlantirish va qo'llashni kengaytirish zarur. Bunga qo'shimcha ta'lim dasturlarini yaratish, o'rganish va malaka oshirish uchun onlayn platformalarni ishlab chiqish, shuningdek, murabbiylik dasturlari va amaliyotlarni tashkil etish kiradi.

Umuman olganda, tadqiqot shuni ko'rsatadiki, zamonaviy kasblarga bo'lgan qiziqishni samarali oshirish uchun o'qitishning innovatsion usullari, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish va tajribali mutaxassislar tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan kompleks yondashuv talab etiladi. Bu zamonaviy dunyoda muvaffaqiyatli martaba uchun zarur bilim va ko'nikmalarga ega bo'lgan kadrlar tayyorlanishini ta'minlashning yagona yo'li.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Xolmurotov X.S, Xusainova Z.M, Duschanov N.S, Abdullayev R.A, &Yangibayeva O.S qizi. (2022). Ta'lim jarayonida innovatsiya texnologiya. Fan va ta'lim,3 (1), 491-495. <https://opendscience.uz/index.php/sciedu/article/view/2350>

2. Xolmurotov X.S, Qurbanova X.D, Madaminova F.M, Madaminov B.R, Jumaniyozova S.B, &Saidova L.B(2021). Ta'limda zamonaviy pedagogic texnologiyalarni qo'llash. Fan va ta'lim, 2 (12), 551-556. <https://opendscience.uz/index.php/sciedu/article/view/2207>

3. Safasheva I, Xolmurotov X. S. (2021). Ta'lim-tarbiya faoliyatda gumanitar yo'l qo'yilgan narsalarni qo'llash hodisalari. Fan va ta'lim, 2 (5), 641-648. <https://opendscience.uz/index.php/sciedu/article/view/1435>

4. Холмуротов Ф. MINTAQADA AHOLI TURMUSH FARAVONLIGINI OSHIRISHDA QISHLOQ XO 'JALIK MAHSULOTLARINI YETISHTIRUVCHI SUBYEKTLAR RO 'LINI BAHOLASH //Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences. - 2023. - Т. 3. - №. 7. - С. 83-91.

5. Saribaevich, K. F. ISSUES OF HAVING OPTIMAL RATIO OF SUBJECTS IN ENSURING SUSTAINABLE AGRICULTURAL DEVELOPMENT. Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: літні диспути: тези доп. ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 11-12 серпня 2021 р.- Дніпро, Україна, 2021.-477 с., 113.

6. Saribaevich, K. F. ISSUES OF HAVING OPTIMAL RATIO OF SUBJECTS IN ENSURING SUSTAINABLE AGRICULTURAL DEVELOPMENT. Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: літні диспути: тези доп. ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 11-12 серпня 2021 р.- Дніпро, Україна, 2021.-477 с., 113.

7. Холмуротов, Ф. (2023). ОЦЕНКА РОЛИ СУБЪЕКТОВ, ПРОИЗВОДЯЩИХ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННУЮ ПРОДУКЦИЮ, В ПОВЫШЕНИИ БЛАГОСОСТОЯНИЯ НАСЕЛЕНИЯ РЕГИОНА. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари / Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук / Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(7), 83-91. <https://doi.org/10.47390/SCP1342V3I7Y2023N12>

8. Холмуротов, Ф. (2023). MINTAQADA AHOLI TURMUSH FARAVONLIGINI OSHIRISHDA QISHLOQ XO 'JALIK MAHSULOTLARINI YETISHTIRUVCHI SUBYEKTLAR RO 'LINI VAHOLASH. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(7), 83-91.

9. Холмуротов, Ф. (2023). MINTAQADA AHOLI TURMUSH FARAVONLIGINI OSHIRISHDA QISHLOQ XO 'JALIK MAHSULOTLARINI YETISHTIRUVCHI SUBYEKTLAR RO 'LINI VAHOLASH. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(7), 83-91.

10. Холмуротов, Ф. (2023). МИНТАҚАДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ РИВОЖЛАНИШИГА ТАЪСИР ҚИЛУВЧИ ОМИЛЛАР ТАСНИФИ. Economics and education, 24(2), 386-391.

11. Холмуротов, Ф. С. (2021). Разработка прогнозных значений ключевых показателей сельского хозяйства Хорезмской области. Экономика и предпринимательство, (6), 577-581.